

Sygn. akt IV U 718/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 30 grudnia 2014r.

Sąd Okręgowy w Siedlcach IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący	SSO Katarzyna Antoniak
Protokolant	st.sekr. sąd. Iwona Chojecka

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 18 grudnia 2014r. w S.

odwołania B. W.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S.

z 2 kwietnia 2013r. nr (...), znak: (...)

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S.

z udziałem zainteresowanej I. T.

o ustalenie podlegania ubezpieczeniom społecznym

oraz odwołania I. T.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S.

z 2 kwietnia 2013r. nr (...), znak:(...)

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S.

z udziałem zainteresowanej B. W.

o ustalenie podlegania ubezpieczeniom społecznym

I. oddala odwołanie B. W.,

II. zasądza od B. W. na rzecz Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. kwotę 60 (sześćdziesiąt) złotych tytułem kosztów zastępstwa procesowego,

III. oddala odwołanie I. T.,

IV. zasądza od I. T. na rzecz Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. kwotę 60 (sześćdziesiąt) złotych tytułem kosztów zastępstwa procesowego.

Sygn. akt: IV U 718/13 **UZASADNIENIE**

Decyzją z (...). Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S., działając na podstawie art.83 ust.1 pkt 1 oraz art.68 ust.1 pkt 1a, art.6 ust.1 pkt 1, art.13 pkt 1 i art.38 ustawy z 13 października 1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych stwierdził, że I. T. od 1 września 2012r. nie podlega obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym: emerytalnemu, rentowym, chorobowemu i wypadkowemu z tytułu zatrudnienia na podstawie umowy o pracę u płatnika składek B. W. prowadzącej działalność gospodarczą pod firmą PHU (...) z siedzibą przy ul. (...) w Ł..

Podstawę do wydania powyższej decyzji stanowiły ustalenia organu rentowego, z których wynikało, że I. T. została zgłoszona do obowiązkowych ubezpieczeń społecznych przez płatnika składek B. W. od dnia 1 października 2012r. z tytułu zatrudnienia na podstawie umowy o pracę. Zgłoszenie I. T. do ubezpieczeń społecznych przekazane zostało do organu rentowego po terminie określonym w art.36 ust. 4 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych ,tj. w dniu 17 października 2012r. W imiennych raportach miesięcznych za okres od grudnia 2012r. do lutego 2013r. płatnik składek wykazał zerowe podstawy i składki na ubezpieczenia społeczne za I. T.. Ponadto w imiennych raportach o wypłaconych świadczeniach wykazano, że za okres od 5 listopada 2012r. do 7 grudnia 2012r. I. T. otrzymała od płatnika składek wynagrodzenie za czas niezdolności do pracy, natomiast w miesiącach styczniu i lutym 2012r. I. T. przebywała za zasiłku chorobowym. Dokumenty rozliczeniowe za wskazane okresy płatnik składek przekazał po terminie wynikającym z art.47 ust.1 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych. Płatnik składek nie uregulował również należnych składek na ubezpieczenie społeczne za I. T. za miesiące październik i listopada 2012r. Organ rentowy ustalił ponadto, że miesięczna podstawa wymiaru składek w przypadku I. T. wynosi 5.800 złotych brutto, podczas gdy pozostali trzej pracownicy płatnika składek zatrudnieni są z wynagrodzeniem w wysokości minimalnej płacy. Płatnik składek zatrudnił I. T. bez pośrednictwa urzędu pracy, przy czym osoby te znały się, gdyż w przeszłości I. T. odbywała u płatnika składek staż zawodowy, a później przez dwa miesiące pracowała na 1/2 etatu. Płatnik składek nie prowadzi list obecności i nie sporządził zakresu czynności I. T.. Wg oświadczenia płatnika składek I. T. miała wykonywać zadania spedytora ,tj. wyszukiwać klientów i przygotowywać dokumenty niezbędne do wykonania przewozu oraz pilotować pracę kierowców, a także wykonywać pracę biurową ,tj. obsługiwać telefon, fax, sekretariat. I. T. nie posiadała upoważnienia do podpisywania faktur. Organ rentowy ustalił również, że w przeszłości I. T. podawała jako adres swojego zamieszkania adres płatnika składek ,tj. Ł. ul. (...). Wskazane okoliczności, a także twierdzenia płatnika składek, że zatrudniła I. T. z uwagi na pogorszenie się stanu zdrowia po zabiegu koronografii w sierpniu 2012r. i jednocześnie brak zatrudnienia innej osoby na czas nieobecności I. T. wzbudziły wątpliwości organu rentowego co do faktycznego zatrudnienia I. T.. W ocenie organu rentowego wcześniejsza znajomość płatnika składek i I. T., w/w warunki zatrudnienia, w tym umówiona wysokość wynagrodzenia za pracę I. T., która wg płatnika składek została zaproponowana przez I. T. i zaakceptowana przez płatnika składek, a także brak dowodów na faktyczne świadczenie pracy przez I. T. uzasadniały ustalenie, że umowa o pracę zawarta między płatnikiem składek a I. T. była czynnością mającą na celu uprawdopodobnienie stosunku pracy i uzyskanie przez I. T. znaczących świadczeń z ubezpieczenia społecznego, a jako taka czynność ta jest nieważna - art.58§1 kc w zw. z art.300 kp i tym samym nie stanowi przesłanki do objęcia ubezpieczeniami społecznymi I. T. jako pracownika. Istotą stosunku pracy jest bowiem rzeczywiste świadczenie pracy przez pracownika na rzecz pracodawcy, pod jego kierownictwem oraz w miejscu i czasie wyznaczonym przez pracodawcę, a nie tylko formalne spisanie umowy o pracę (decyzja z 2 kwietnia 2013r. k.176-182 akt organu rentowego).

Odwołanie od w/w decyzji złożył płatnik składek B. W. prowadząca działalność gospodarczą pod firmą (...) B. W. z siedzibą w W. oraz I. T.. Odwołanie płatnika składek zarejestrowane zostało pod sygnaturą akt IV U (...), a odwołanie I. T. pod sygnaturą akt IV U (...). Odwołania płatnika składek i I. T. są analogicznej treści. Odwołujące się zarzuciły zaskarżonej decyzji naruszenie przepisu art.6 ust.1 pkt 1, art.8 ust.1 i art.13 pkt 1 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych poprzez bezpodstawne ustalenie, że I. T. nie podlega ubezpieczeniom społecznym z tytułu zatrudnienia od 1 października 2012r., w sytuacji, gdy faktycznie świadczyła pracę na rzecz płatnika składek, art.6 kc poprzez przyjęcie, że to na odwołujących się spoczywał ciężar udowodnienia, iż I. T. świadczyła pracę na rzecz płatnika składek, w sytuacji, gdy ciężar dowodu w tym zakresie spoczywał na organie rentowym, art.58§1 kc w zw. z art.300 kp poprzez niewłaściwą subsumpcję stanu faktycznego, a także błędne ustalenia faktyczne co do wykonywania przez I. T. pracy na rzecz płatnika składek będące konsekwencją naruszenia w/w przepisów ustaw. Wskazując na powyższe odwołujące się wniosły o zmianę zaskarżonej decyzji poprzez ustalenie, że I. T. podlega

obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym z tytułu zatrudnienia na podstawie umowy o pracę od 1 października 2012r. W uzasadnieniu odwołań wskazano, że organ rentowy bezpodstawnie uznał, że umowa o pracę zawarta między płatnikiem składek a I. T. była umową pozorną mającą na celu uzyskanie przez I. T. świadczeń z ubezpieczenia społecznego. Tego rodzaju ustalenie leży wyłącznie w kompetencji sądu. Co do opóźnienia w zgłoszeniu I. T. do ubezpieczenia społecznego wskazano, że było to niedopatrzenie płatnika składek. W odniesieniu do zarzutu niewykonywania przez I. T. pracy wskazano, że dla okoliczności tej bez znaczenia jest to, iż przed zatrudnieniem I. T. oraz w czasie, gdy przebywała ona na zwolnieniu lekarskim płatnik składek nie zatrudnił nikogo do pracy, którą miała wykonywać I. T.. Co do wysokości wynagrodzenia I. T. wskazano, że spośród czterech pracowników B. W. wymieniona ma najwyższe kwalifikacje. Posiada licencjat Wyższej Szkoły (...) o specjalności logistyka międzynarodowa, kurs agenta celnego, kurs komputerowy, włada biegle trzema językami, a obecnie kończy (...) Przyrodniczo-Humanistyczny w S.. W świetle tego oraz faktu, że I. T. została zatrudniona w celu wyprowadzenia firmy płatnika składek z problemów finansowych ustalone wynagrodzenie było uzasadnione. Ponadto wskazano, że zgromadzone dowody z dokumentów oraz zeznań świadków potwierdzają, że I. T. wykonywała pracę w miejscu i czasie oznaczonym przez płatnika składek oraz pod jego nadzorem (odwołanie płatnika składek B. W. k.2-5 akt IV U (...)i odwołanie I. T. k.2-5 akt IV U(...)).

Postanowieniem z 3 marca 2014r. Sąd postanowił połączyć rozpoznanie i rozstrzygnięcie sprawy z odwołania I. T. ze sprawą z odwołania płatnika składek B. W. i prowadzić je łącznie pod sygnaturą akt IV U 718/13 (postanowienie z 3 marca 2014r. w sprawie IV U (...)k.26v akt IV U(...)).

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o oddalenie obu odwołań powołując się na przepisy prawa i argumentację zawartą w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji (odpowiedź organu rentowego na odwołanie k.15-17 akt sprawy oraz protokół rozprawy z 25 kwietnia 2014r. k.44v – minuta 3 nagrania).

Sąd ustalił, co następuje:

B. W. od 1 października 2005r. prowadzi działalność gospodarczą z zakresu transportu drogowego towarów. Do września 2012r. działalność ta była prowadzona pod nazwą PHU (...) z siedzibą w Ł. przy ul. (...) stanowiącej jednocześnie miejsce zamieszkania B. W.. Od jesieni 2012r. nazwa firmy brzmi W. B. W., a jej siedziba mieści się w W. 26A, poczta Ł. na nieruchomości stanowiącej własność B. W. zabudowanej nowym, niezamieszkałym jeszcze budynkiem mieszkalnym oraz budynkiem gospodarczym, w którym znajduje się pomieszczenie biurowe. B. W. jest pielęgniarką i obok działalności gospodarczej pracuje zawodowo. Przed październikiem 2012r. w ramach prowadzonej działalności gospodarczej B. W. zatrudniała trzech kierowców, w tym dwóch – Z. G. i R. S. na podstawie umowy o pracę z wynagrodzeniem w wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę wynoszącego wówczas 1 500 złotych. Oprócz tego zatrudniała T. S. na podstawie umowy o pracę w wymiarze ¼ etatu, do którego obowiązków należało segregowanie dokumentów, mycie samochodów firmowych. Baza transportowa firmy ,tj. miejsce, w którym parkowane są samochody firmy i z którego kierowcy wyjeżdżają w trasy znajduje się w Ł. na placu stanowiącym własność Przedsiębiorstwa (...) w Ł., od którego B. W. dzierżawi kilka miejsc postojowych. B. W. posiadała w przeszłości i posiada obecnie 3 samochody ciężarowe. Przed jesienią 2012r. w prowadzeniu działalności gospodarczej pomagał B. W. syn P. W.. B. W. miała kilku stałych kontrahentów. B. W. sama wystawiała faktury oraz dokumenty związane z wykonywaniem usług transportowych przez kierowców (dokumenty na wyjazd). Sprawami księgowymi, płacowymi i związanymi z ubezpieczeniem społecznym, a także rozliczaniem delegacji kierowców zajmowało się biuro księgowe prowadzone przez G. S. z siedzibą w Ł., z którym B. W. ma zawartą stosowną umowę. Kierowcy zatrudnieni przez B. W. rozpoczynali pracę w bazie samochodowej w Ł.. B. W. lub P. W. dowozili im dokumenty potrzebne w czasie wyjazdu. Każdy z trzech kierowców wykonywał w miesiącu średnio 3-4 transporty, głównie na teren Rosji. Jeden wyjazd trwał średnio 7 dni. Wypłata wynagrodzenia na rzecz kierowców następowała do rąk pracownika w miejscu jego zamieszkania lub w aucie (informacja z Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej k.122 akt organu rentowego, listy płac za okres październik-grudzień 2012r. k.102-112 akt organu rentowego, zeznania świadków: K. K. k.47v-48 – nagranie od godziny 1 minuty 22 do godziny 1 minuty 35, G. S. k.48-48v – nagranie od godziny 1 minuty 35 do godziny 1 minuty 50, Z. G. k.91v-93 – nagranie od minuty 7 do 40, R. S. k.120v-121 – nagranie

od minuty 4 do 16, zeznania B. W. k.122v-123v – nagranie od minuty 42 do godziny 1 minuty 1 i k.44v-46 – nagranie od minuty 4 do 45).

W 2012r. z tytułu prowadzonej działalności gospodarczej B. W. osiągnęła dochód w kwocie 50 890,97 złotych (pismo Naczelnika Urzędu Skarbowego z 12 maja 2014r. k.54). W dniu 1 października 2012r. B. W. i I. T. zawarły pisemną umowę o pracę, zgodnie z którą I. T. została zatrudniona przez B. W. na czas nieokreślony na stanowisku specjalisty do spraw spedycji i logistyki (pracownika biurowego) w pełnym wymiarze czasu pracy z wynagrodzeniem w wysokości 5 800 złotych brutto miesięcznie. Do 30 września 2012r. I. W. była osobą bezrobotną zarejestrowaną w Powiatowym Urzędzie Pracy w Ł. (umowa o pracę z 1 października 2012r. i zaświadczenie z PUP w Ł. z 1 października 2012r. k.114, 120 akt organu rentowego). I. T. została zgłoszona do ubezpieczenia społecznego w dniu 17 października 2012r. Zgłoszenia dokonało biuro (...) świadczącego usługi na rzecz B. W.. B. W. nie sporządziła zakresu czynności I. T. na powierzonym jej stanowisku. Podczas przesłuchania na etapie postępowania przed organem rentowym B. W. wskazała, że do obowiązków I. T. na w/w stanowisku należało wykonywanie obowiązków spedytora, w tym wyszukiwanie klientów, obsługa frachtu ,tj. przygotowanie dokumentów koniecznych do przygotowania przewozu i pilotowanie pracy kierowców, a także praca biurowa , tj. obsługa telefonu, faksu, sekretariatu (zeznania B. W. przed organem rentowym k.73-74 akt organu rentowego). W toku procesu B. W. wskazywała, że w rzeczywistości I. T. miała zarządzać jej firmą i wyprowadzić ją z problemów finansowych, odciążając przy tym samą B. W., która w sierpniu 2012r. przeszła zabieg koronografii i nie czuła się zbyt dobrze (odwołanie k.5 i wyjaśnienia B. W. k.44v-45 – nagranie od minuty 4 do 45). Również I. T. wskazała, że w ramach zatrudnienia miała zarządzać firmą (...) (zeznania I. T. k.122 - nagranie od minuty 26 do 34). Z początkiem zatrudnienia ,tj. zgodnie z umową o pracę od 1 października 2012r. I. T. nie miała upoważnienia do podpisywania faktur. W okresie od 1 października 2012r. do 4 listopada 2012r. I. T. sporządziła 6 dokumentów pt. rozliczenie wyjazdu służbowego (k.8-13 akt sprawy). Od 5 listopada 2012r. I. T. nie świadczyła pracy na rzecz B. W.. Od tej daty do 7 maja 2013r. przebywała na zwolnieniach lekarskich. Powodem niezdolności do pracy była ciąża. W dniu 7 maja 2013r. I. T. urodziła córkę W. T. (zaświadczenia o czasowej niezdolności I. T. do pracy wystawione łącznie na okres od 5 listopada 2012r. do 14 maja 2013r. i odpis skrócony aktu urodzenia W. T. - w skoroszytcie pt. Akta osobowe I. T.). Za okres od 5 listopada 2012r. do 7 grudnia 2012r. B. W. wypłaciła I. T. wynagrodzenie za czas choroby. W dniu 14 grudnia 2012r. B. W. złożyła w organie rentowym zaświadczenie płatnika składek ZUS Z-3 wraz z zaświadczeniem o czasowej niezdolności I. T. do pracy (zaświadczenie płatnika składek ZUS Z-3 – w skoroszytcie – Akta osobowe I. T.). W okresie pobytu I. T. na zwolnieniu lekarskim oraz w kolejnych miesiącach po urodzeniu przez nią dziecka, B. W. nie zatrudniła żadnej osoby do wykonywania czynności, które zgodnie z umową o pracę z 1 października 2012r. miała wykonywać I. T.. Czynności te wykonywała sama z pomocą syna (zeznania B. W. k.122v – minuta 42 nagrania i k.45v – nagranie od minuty 33).

W dniu 7 października 2013r. I. T. wystosowała do B. W. pismo, w którym wniosła o udzielenie jej urlopu rodzicielskiego na córkę W. T. w wymiarze 182 dni ,tj. od 5 listopada 2013r. do 5 maja 2014r. łączonego z pracą w firmie (...) w wymiarze 1/2 etatu. Pismem z tego samego dnia B. W. wyraziła zgodę na łączenie w w/w okresie przez I. T. urlopu rodzicielskiego z pracą w wymiarze 1/2 etatu (pisma I. T. i B. W. z 7 października 2013r. - w skoroszytcie pt. Akta osobowe I. T.). W okresie od 5 listopada 2013r. do 21 lutego 2014r. I. T. podpisała 27 faktur VAT oraz 5 sztuk dokumentów pt. rozliczenie wyjazdu służbowego (załączniki do pisma procesowego B. W. z 26 lutego 2014r. - w czerwonym skoroszytcie k.13-30 i 34-47). W okresie od marca 2014r. do maja 2014r. I. T. podpisała 24 faktury VAT, a we wrześniu 2014r. 8 faktur VAT. Ponadto w okresie od stycznia 2014r. do września 2014r. podpisała 37 dokumentów pt. rozliczenie wyjazdu służbowego (załączniki do pisma procesowego I. T. z 14 października 2014r. - w zielonym skoroszytcie k.1-32 i 60-96). Z powyższego wynika, że na przestrzeni od listopada 2013r. do września 2014r. I. T. podpisywała średnio miesięcznie 8 faktur oraz 6 dokumentów pt. rozliczenie wyjazdu służbowego.

B. W. w dalszym ciągu zatrudnia trzech kierowców, z których każdy wykonuje w miesiącu średnio trzy trasy. Na stanowisku kierowcy zatrudniony jest nadal Z. G., a ponadto M. M. i syn B. P. W.. Na rozprawie w dniu 18 grudnia 2014r. B. W. i I. T. deklarowały, że I. T. ponownie wykonuje swoje obowiązki w pełnym wymiarze czasu pracy. Średnio w miesiącu podpisuje 20 faktur i rozlicza około 20 delegacji (zeznania I. T. k.121v-122v – nagranie od minuty 18 do 41 i zeznania B. W. k.122v-123v – nagranie od minuty 41 do godziny 1).

I. T. ma 26 lat. W chwili zawarcia umowy o pracę z 1 października 2012r. posiadała licencjat Wyższej Szkoły (...) w W. na kierunku stosunki międzynarodowe specjalność logistyka międzynarodowa, ponadto ukończyła kurs agenta celnego oraz kursy komputerowe (kopia dyplomu Wyższej Szkoły (...) w W., zaświadczenia o ukończeniu kursu agenta celnego i kursów komputerowych – w skrócie pt. Akta osobowe I. T.). W 2010r. I. T. odbywała w firmie (...) kilkumiesięczny staż, na który została skierowana przez urząd pracy, a następnie pracowała jeszcze na rzecz B. W. przez miesiąc lub dwa miesiące w wymiarze 1/2 etatu. Poza tym nie pracowała w żadnej innej firmie transportowej. Po zakończeniu stażu i w/w pracy, przez kilka miesięcy I. T. pracowała jako rejestratorka w przychodni lekarskiej. Następnie była osobą bezrobotną aż do zawarcia spornej umowy o pracę z 1 października 2012r. W latach 2008-2009 I. T. prowadziła w Ł. sklep z odzieżą pod firmą (...) I. T.. Siedziba firmy mieściła się w Ł. przy ul. (...) ,tj. w miejscu zamieszkania B. W.. Jeszcze wcześniej I. T. była zameldowana u B. W. pod wskazanym okresem, opiekowała się wówczas matką B. M. C. (wniosek I. T. z 6 października 2009r. o potwierdzenie okresu zatrudnienia z tytułu prowadzenia (...) k.62 akt organu rentowego, zeznania B. W. k.122v – minuta 42 nagrania i k.44v – nagranie od minuty 10 do 19 i k.45 – nagranie od minuty 25 do 30, zeznania I. T. k.121v – minuta 19 nagrania i k.46 – nagranie od minuty 45 do godziny 1 minuty 6).

Sąd zważył, co następuje:

Odwołania B. W. i I. T. okazały się nieuzasadnione i jako takie podlegały oddaleniu.

Zgodnie z art.6 ust.1 pkt 1 ustawy z 13 października 1998r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz.U. z 2013r., poz.1442 ze zm.) obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym podlegają osoby fizyczne, które na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej są pracownikami. Z kolei art.11 ust.1 w/w ustawy stanowi, że obowiązkowo ubezpieczeniu chorobowemu podlegają pracownicy, wreszcie w myśl art.12 ust.1 ustawy obowiązkowo ubezpieczeniu wypadkowemu podlegają osoby podlegające ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym.

Odnosząc powyższe uregulowania do okoliczności sprawy Sąd doszedł do przekonania, że organ rentowy prawidłowo stwierdził, iż I. T. nie podlega od 1 października 2012r. w/w ubezpieczeniom z tytułu zatrudnienia na podstawie umowy o pracę zawartej w dniu 1 października 2012r. z B. W.. Należy podkreślić, że tytułem ubezpieczenia w myśl powyższych przepisów jest pozostawanie w stosunku pracy w rozumieniu art.22§1 kp ,tj. faktyczne wykonywanie pracy, a nie samo formalne zawarcie umowy o pracę, które nie daje tytułu do ubezpieczenia, jeżeli w rzeczywistości umowa taka nie jest wykonywana. Stanowisko takie jest utrwalone również w orzecznictwie sądów. Wskazać w tym miejscu można wyrok Sądu Apelacyjnego w Łodzi z 6 marca 2014r. w sprawie III AUa (...) (Lex nr 1461092), w którym Sąd ten stwierdził, że o tym, czy strony istotnie nawiązały stosunek pracy stanowiący tytuł ubezpieczeń społecznych nie decyduje samo formalne zawarcie umowy o pracę, wypłata wynagrodzenia, przystąpienie do ubezpieczenia i opłacenie składki oraz wystawienie świadectwa pracy, ale faktyczne i rzeczywiste realizowanie elementów charakterystycznych dla stosunku pracy, a wynikających z art.22§1 kp. Istotne jest zatem, aby stosunek pracy zrealizował się przez wykonywanie zatrudnienia o cechach pracowniczych. Analogiczny pogląd w/w Sąd Apelacyjny wyraził również w wyroku z 30 lipca 2014r. w sprawie III AUa (...) (opublikowany: Lex nr 1506200).

Zgodnie z art.22§1 kp przez nawiązanie stosunku pracy pracownik zobowiązuje się do wykonywania pracy określonego rodzaju na rzecz pracodawcy i pod jego kierownictwem oraz w miejscu i czasie wyznaczonym przez tego pracodawcę, a pracodawca do zatrudniania pracownika za wynagrodzeniem. Odnosząc powyższe uregulowanie do okoliczności sprawy Sąd doszedł do przekonania, że I. T. nie wykonywała pracy na rzecz B. W. w warunkach zatrudnienia pracowniczego. Organ rentowy doszedł do takiego przekonania po tym, jak ustalił, że I. T. zaczęła korzystać z długotrwałego zwolnienia lekarskiego związanego z ciążą po upływie zaledwie miesiąca od podpisania umowy o pracę, a dodatkowo w świetle ustalenia, że do ubezpieczenia społecznego została ona zgłoszona w dniu 17 października 2012r., w sytuacji, gdy umowa o pracę wskazuje jako datę zawarcia dzień 1 października 2012r. Powyższe okoliczności, a także fakt, że wynagrodzenie I. T. zostało ustalone na kwotę 5 800 złotych brutto miesięcznie skłoniły organ rentowy do uznania, że umowa o pracę z 1 października 2012r. została zawarta nie w celu rzeczywistego wykonywania pracy przez I. T., ale w celu uzyskania przez nią znaczących świadczeń z ubezpieczenia społecznego (vide: uzasadnienie zaskarżonej decyzji k.177-182 akt organu rentowego). Sąd stoi na stanowisku, że zawarcie umowy o pracę przez kobietę

w ciąży (nie ulega wątpliwości, że w dniu 1 października 2012r. I. T. była w ciąży – vide: karta informacyjna izby przyjęć z 13 października 2012r. k.15 akt IV U (...), z której wynika, że w dniu 13 października 2012r. I. T. była w 9 tygodniu ciąży, a zatem w dniu 1 października 2012r. musiała być w 7 tygodniu ciąży), nawet gdy świadczyła ona pracę przez krótki okres po zawarciu umowy nie daje automatycznie podstaw do uznania, że umowa o pracę została zawarta dla pozorów, tj. bez woli jej faktycznego wykonywania, a jedynie w celu uzyskania świadczeń z ubezpieczenia społecznego. Niemniej w niniejszej sprawie istnieje szereg okoliczności świadczących o tym, że podpisując w dniu 1 października 2012r. umowę o pracę strony tej umowy nie miały woli jej realizacji, choć podjęte zostały przez nie czynności mające uprawdopodobnić na zewnątrz realizację tej umowy zarówno po zawarciu umowy, a przed rozpoczęciem zwolnienia lekarskiego I. T., jak i po urodzeniu przez I. T. dziecka i wykorzystaniu przez nią urlopu macierzyńskiego i rodzicielskiego. W pierwszej kolejności wskazać należy na okoliczności związane z zawarciem w dniu 1 października 2012r. przedmiotowej umowy o pracę i na zapisy umowy dotyczące stanowiska, na którym miała pracować I. T.. Z treści wskazanej umowy o pracę wynika, że I. T. miał pracować na stanowisku specjalisty do spraw spedycji i logistyki (pracownika biurowego) i w ramach tego stanowiska - jak zeznała B. W. przed organem rentowym – miała wykonywać zadania spedytora, tj. wyszukiwać klientów, obsługiwać fracht - przygotowywać dokumenty potrzebne do przewozu i pilotować pracę kierowców, a także wykonywać pracę biurową, tj. obsługiwać telefon, faks, sekretariat. W tym miejscu podkreślić należy, że B. W. nie sporządziła zakresu obowiązków I. T. na powyższym stanowisku. Tymczasem w odwołaniu oraz w zeznaniach składanych w toku niniejszego procesu zarówno B. W., jak i I. T. wskazywały, że w rzeczywistości I. T. miała zarządzać całą firmą i jak wskazała B. W. miała ona (I. T.) wyprowadzić jej firmę z kłopotów finansowych i jednocześnie odciążyć B. W., która w sierpniu 2012r. miała przechodzić kłopoty ze zdrowiem. Powyższe wskazuje na sprzeczność stanowiska prezentowanego przed organem rentowym ze stanowiskiem prezentowanym przed sądem i rodzi uzasadnione wątpliwości co do motywów zawarcia umowy o pracę i zamiarów, jakie w rzeczywistości przyświecały stronom tej umowy. Jeśli I. T. miała pracować na stanowisku spedytora (pracownika biurowego) to uzasadnione są zastrzeżenia organu rentowego co do wysokości wynagrodzenia, jakie miała ona otrzymywać w myśl umowy o pracę, tj. 5 800 złotych brutto miesięcznie. Nie ulega wątpliwości, że strony swobodnie kształtują poziom wynagrodzenia, ale nie można nie zauważyć, że wynagrodzenie w tej wysokości znacznie przekraczało ówczesne przeciętne miesięczne wynagrodzenie, a w tym samym czasie B. W. zatrudniała na stanowisku pracownika biurowego T. S. w wymiarze ¼ etetu za wynagrodzeniem w wysokości 375 złotych brutto miesięcznie. Prawdą jest, co podkreślała I. T., że ona w przeciwieństwie do innych pracowników B. W. posiadała kierunkowe wykształcenie, tj. licencjat z logistyki międzynarodowej, ale nie można nie zauważyć, że nie posiadała ona doświadczenia w pracy w firmie transportowej nie licząc odbytego kilka lat wcześniej kilkumiesięcznego stażu w firmie (...), a poza tym ogólnie miała niewielkie doświadczenie zawodowe (vide: ustalenia faktyczne). W czasie wyjaśnień, potwierdzonych w toku zeznań w charakterze strony, I. T. wskazywała, że podejmując pracę liczyła na pomoc syna B. W., który wcześniej pomagał matce w prowadzeniu firmy, a ponadto podnosiła, że ma znajomych, którzy zajmują się taką branżą i z ich obserwacji i opowiadań również czerpała wiedzę co do realiów pracy w firmie transportowej (vide: wyjaśnienia I. T. k.46v-47 – nagranie od godziny1). Brak doświadczenia I. T. nie tylko w pracy w firmie transportowej, ale i w zarządzaniu tego rodzaju firmą budzi uzasadnione wątpliwości również co do prawdziwości twierdzeń odwołujących się, że I. T. w rzeczywistości miała zarządzać firmą (...). Twierdzenie to pozostaje w sprzeczności z zapisami umowy o pracę, a ponadto nie ulega wątpliwości, że mało racjonalne z punktu widzenia interesów B. W. byłoby powierzenie zarządzania firmą osobie posiadającej wprawdzie wykształcenie z zakresu logistyki międzynarodowej, ale nie posiadającej w tym zakresie doświadczenia zawodowego. Wskazać ponadto należy, że z twierdzeniami B. W. i I. T. co do zarządzania przez tę ostatnią firmą „kłóci się” okoliczność, że rozpoczynając w dniu 1 października 2012r. pracę w firmie (...) nie posiadała upoważnienia nawet do podpisywania faktur. W tych okolicznościach uzasadniona jest ocena, że powyższe twierdzenia odwołujących się o kierowniczej (zarządzającej) roli, jaką miała odegrać w firmie (...), miały za zadanie uzasadniać wysokie wynagrodzenie zastrzeżone dla I. T. w umowie o pracę.

Niezależnie od powyższego wskazać należy, że biorąc pod uwagę zakres działalności firmy (...) uzasadnione jest stwierdzenie, po stronie wymienionej nie istniała obiektywna potrzeba zatrudnienia nowego pracownika. Wprawdzie decyzja w tym przedmiocie należy do suwerennych decyzji przedsiębiorcy, ale mając na uwadze okoliczności będące przedmiotem sporu Sąd jest uprawniony do oceny tych okoliczności. Jak wskazano, B. W. podnosiła, że zatrudniła I. T.,

aby ta wydobyla firmę z problemów finansowych oraz odciążyla ją w pracy związanej z prowadzeniem firmy. Odnosząc się do tych twierdzeń w pierwszej kolejności wskazać należy, że jak wynika z informacji Naczelnika Urzędu Skarbowego w Ł., za 2012r. B. W. z tytułu prowadzonej działalności gospodarczej wykazała dochód w wysokości 50 890,97 złotych (informacja k.54 akt sprawy). Wprawdzie nie jest to dochód znaczący, ale przeczy on twierdzeniom B. W. co do problemów finansowych firmy, podobnie jak zeznania świadków w osobach pracowników biura rachunkowego obsługującego przedmiotową firmę – K. K. i G. S. (zeznania k.47v-48v), jak i świadków w osobach kierowców Z. G. i R. S., którzy wskazywali, że terminowo otrzymywali od B. W. zarówno wynagrodzenie za pracę, jak należności z tytułu podróży służbowych, łącznie w wysokości 4 000 – 5 000 złotych netto miesięcznie (vide: zeznania Z. G. k.92v – nagranie od minuty 28 do 36 i R. S. k.121 – nagranie od minuty 10 do 16). Niemniej nawet przy założeniu, że firma (...) miała problemy finansowe brak podstaw do uznania, aby zatrudnienie I. T. wpłynęło istotnie na zakres działalności tej firmy – rozszerzenie ilości realizowanych usług transportowych. Należy podkreślić, że zarówno przed październikiem 2012r., jak i po tej dacie – do chwili obecnej B. W. posiada trzy samochody ciężarowe i zatrudnia trzech kierowców realizujących usługi transportowe (zeznania I. T. k.121v – nagranie od minuty 18 i zeznania B. W. k.122v-123v – nagranie od minuty 42). Uzasadnione jest zatem stwierdzenie, że zakres działalności firmy ,tj. ilość realizowanych zleceń – przy takim samym stanie środków transportu i zatrudnionych kierowców nie uległ istotnej zmianie. Przed październikiem 2012r. każdy z kierowców realizował średnio od 3 do 4 transportów w miesiącu i podobna ilość zleceń jest realizowana obecnie, jeśli zważyć, że średnio w miesiącu B. W. wystawia w ramach prowadzonej działalności około 20 faktur i rozlicza podobną ilość delegacji kierowców (vide: ustalenia faktyczne). Powyższe dane obrazują również, że zakres działalności firmy (...) nie jest duży. Ponadto podkreślić należy, że B. W. prowadzi przedmiotową działalność gospodarczą od 2005r. i do października 2012r. samodzielnie – z pomocą syna P. W. zajmowała się wyszukiwaniem kontrahentów, wystawianiem faktur, a w pozostałym zakresie sprawami księgowymi i kadrowymi zajmowało się biuro rachunkowe, z którym B. W. ma zawartą stosowną umowę. Co więcej przedmiotowa działalność gospodarcza nie była jedynym polem działalności B. W., która równolegle pracowała zawodowo jako pielęgniarka. W tych okolicznościach zatrudnienie od 1 października 2012r. pracownika biurowego w pełnym wymiarze czasu pracy, od początku na czas nieokreślony, z wynagrodzeniem znacznie przekraczającym wynagrodzenie pozostałych pracowników, a zatem stanowiącym dodatkowy koszt dla niewielkiej przecież firmy - przy analogicznym zakresie jej działalności budzi wątpliwości co do celowości takiej decyzji, tym bardziej, że w dalszym ciągu w zatrudnieniu pozostał drugi pracownik biurowy – T. S. i w dalszym ciągu B. W. korzystała i korzysta z usług biura rachunkowego. Podkreślić przy tym należy, na co słusznie zwrócił uwagę organ rentowy, że skoro I. T. miała za zadanie wyprowadzić firmę z problemów finansowych i przejąć obowiązki ciężące dotychczas na B. W., to rodzi się pytanie o brak zatrudnienia osoby na zastępstwo I. T. w okresie jej nieobecności trwającej rok czasu ,tj. od 5 listopada 2012r. do 5 listopada 2013r. (data, od której I. T. miała powrócić do pracy na 1/2 etatu). We wskazanym okresie to B. W. razem z synem (a zatem podobnie jak przed zawarciem umowy z I. T.) wykonywała obowiązki, które w myśl umowy o pracę z 1 października 2012r. miała wykonywać I. T. za wynagrodzeniem w wysokości 5 800 złotych brutto miesięcznie. Dodać przy tym trzeba, że jako motyw zatrudnienia I. T. w tym konkretnym momencie B. W. wskazała również zły stan zdrowia – problemy z sercem i ogólnie złe samopoczucie (zeznania k.123). Mimo to w okresie zwolnienia lekarskiego I. T. B. W. nie zdecydowała się na zatrudnienie innej osoby choćby w ramach zastępstwa za nieobecną. Kończąc tę część rozważań wskazać należy, że w toku zeznań na ostatniej rozprawie – w dniu 18 grudnia 2014r. B. W. i I. T. wskazały, że od 2013r. firma rozszerzyła działalność o usługi budowlane i w związku z tym zakupiła ładowarkę i busa oraz zatrudniała K. J. na stanowisku pracownika budowlanego. W tym zakresie działalność firmy ma polegać na wynajmowaniu ładowarki razem z pracownikiem (zeznania I. T. k.121v – nagranie od minuty 19 do 26 i B. W. k.122v – nagranie od minuty 42). Zauważyć jednak należy, że na wcześniejszym etapie procesu, między innymi w czasie szczegółowych wyjaśnień na pierwszej rozprawie w dniu 25 kwietnia 2014r., żadna z odwołujących się nie wskazywała na tego rodzaju okoliczność. Nie przedstawiono również w tym zakresie żadnych innych dowodów.

W dalszej kolejności wskazać należy na istotną w tego rodzaju sprawie kwestię wykonywania pracy w warunkach podporządkowania pracodawcy jako cechę zatrudnienia w ramach stosunku pracy. Jak wskazano na wstępie rozważań zgodnie z art.22§1 kp przez nawiązanie stosunku pracy pracownik zobowiązuje się do wykonywania pracy określonego rodzaju na rzecz pracodawcy i pod jego kierownictwem oraz w miejscu i czasie wyznaczonym przez pracodawcę, a pracodawca – do zatrudniania pracownika za wynagrodzeniem. W przekonaniu Sądu w okolicznościach sprawy brak

jest podstaw do uznania, aby I. T. wykonywała pracę na rzecz B. W. w warunkach podporządkowania pracowniczego. Po pierwsze wskazać należy, że zgodnych zeznań I. T. i B. W. wynika, że warunki zatrudnienia I. T. ,tj. wysokość wynagrodzenia – 5 800 złotych brutto miesięcznie i miejsce pracy – w biurze urządzonym na nieruchomości w W., a nie w dotychczasowej siedzibie firmy, miała wskazać I. T., a B. W. miała je w całości zaakceptować. Podczas przesłuchania przed organem rentowym B. W. użyła nawet sformułowania, że to I. T. „stawiała warunki” (zeznania B. W. k.72-73 akt organu rentowego). W świetle powyższego uznać należy, że to I. T. określiła warunki zatrudnienia tak co do wynagrodzenia, jak i co do miejsca wykonywania pracy. W trakcie zeznań I. T. wskazała, że cyt.: „dałam warunek, żeby biuro było poza domem” ,tj. poza miejscem zamieszkania B. W., jak to było dotychczas (zeznania I. T. k.121v – nagranie od minuty 19 do 26). Brak również podstaw do uznania, aby B. W. nadzorowała czynności I. T., które ta – wg jej zeznań – ma wykonywać w biurze w W.. Z zeznań I. T. wynika bowiem, że B. W. bywa w tym biurze średnio jedynie dwa razy w miesiącu (zeznania I. T. k.122-122v – nagranie od minuty 34 do 41), a z zeznań B. W. wynika, że w zakresie firmy (...) się na syna P. i I. T. i „o niektórych rzeczach nie wie” (zeznania B. W. k.123v – nagranie od godziny 1 sekundy 9). Na marginesie wskazać należy, że ani B. W., ani I. T. nie były w stanie określić kosztów utrzymania biura w W..

W ocenie Sądu wszystkie przedstawione wyżej okoliczności uprawniają do wniosku, że I. T. nie wykonywała i nie wykonuje na rzecz B. W. pracy w ramach stosunku pracy. Zawarta przez wymienione osoby umowa o pracę z 1 października 2012r. miała uprawdopodobniać, że strony tej umowy nawiązały stosunek pracy, jednakże w rzeczywistości nie przyświecał im zamiar wykonywania przez I. T. pracy w warunkach podporządkowania pracowniczego. Podobnie ocenić należy przedstawione przez odwołujące się dokumenty podpisane przez I. T. w postaci faktur VAT i dokumentów pt. rozliczenie wyjazdu służbowego. Wskazać przy tym należy na niewielką ilość dokumentów, które miała sporządzić i ma nadal sporządzać I. T. będąc zatrudnioną w pełnym wymiarze czasu pracy za wynagrodzeniem 5 800 złotych brutto miesięcznie. I tak w okresie od 1 października 2012r. do 4 listopada 2012r. ilość dokumentów sporządzonych przez I. T. wynosi 6 sztuk i są dokumenty pt. rozliczenie wyjazdu służbowego (k.8-13 akt sprawy), a za okres po 5 listopada 2013r., kiedy to I. T. miała powrócić do pracy na 1/2 etatu po kilkanaście dokumentów w skali miesiąca (vide : ustalenia faktyczne na str.7 uzasadnienia). Z kolei wg zeznań I. T. obecnie ,tj. pracując na cały etat wystawia ona w miesiącu średnio około 20 faktur VAT i rozlicza około 20 delegacji służbowych, a zatem dziennie ilość sporządzanych tego rodzaju dokumentów wynosi około 2 sztuki (zeznania k.122- nagranie od minuty 34). Wskazać wreszcie należy na zeznania świadków w osobach kierowców Z. G. i R. S., którzy zostali powołani na okoliczność wykonywania pracy przez I. T.. Świadek Z. G. wskazał, że w październiku 2012r. jeździł dwukrotnie do biura w W. i widział w nim I. T., ale w ocenie Sądu znamienne – w okolicznościach sprawy - są twierdzenia świadka, że ani przed październikiem 2012r. (miesiącem, w którym pracę miała rozpocząć I. T.), ani po tym miesiącu świadek nie miał potrzeby jeździć do biura, gdyż zarówno wypłatę, jak i dokumenty potrzebne na wyjazd dowoziła mu na bazę B. W. albo jej syn. Również obecnie świadek nie ma potrzeby jeździć do biura, gdyż po podróży dokumenty zostawia w aucie, a dokumenty na kolejną trasę przywozi mu właścicielka firmy albo jej syn (zeznania świadka k.91v-92 – nagranie od minuty 7). Wątpliwości Sądu co do wiarygodności budzą również zeznania świadka R. S., który zeznał, że od października 2012r. widywał I. T. w biurze w W., a kiedy I. T. jeszcze nie pracowała w firmie, w biurze tym miał spotykać B. W. (zeznania R. S. k.121 – nagranie do minuty 10). Tymczasem z zeznań odwołujących się wynika, że biuro w W. zaczęło działać dopiero od chwili zatrudnienia I. T. (vide: wcześniejsze rozważania). Powyższe rodzi uzasadnione wątpliwości co do wiarygodności zeznań świadków, jak i odwołujących się.

Z przedstawionych względów Sąd na podstawie art.477.14§1 kpc oddalił odwołania B. W. i I. T. jako nieuzasadnione. Ponadto zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik procesu, na podstawie art.98§1 i 3 kpc w zw. z art.99 kpc w zw. z §11 ust.2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 28 września 2002r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz.U. Nr 163, poz.1349 ze zm.) Sąd obciążył odwołujące się obowiązkiem zwrotu organowi rentowemu kosztów zastępstwa procesowego w kwocie po 60 złotych.